

Skisse til lokal plan: Trosopplæringsplan Tonsen

Sokn

Tonsen

Hva er menighetens hovedmål for trosopplæring?

Vi skal utvikle en systematisk og sammenhengende trosopplæring i Tonsen menighet som fremmer kristen tro, lærer barn og unge å kjenne den treenige Gud, og gir hjelp til livshjelp og livsmestring for alle dømte 0-18 år - uansett funksjonsnivå.

Grunnlag og særpreget

Hva kjennetegner dere som menighet?

Tonsen menighet strekker seg fra Grefsen i vest til Groruddalen i øst. Det er mange innflyttere til menigheten, i særlig grad par som får sine første barn. En stor andel barn og unge kjører hele "trosopplæringsløpet" fra 0-18 år i menigheten.

Det bor ca 14500 mennesker i sognet, av dem er ca 10500 dømte eller tilhørende. Ca 1700 av menighetens barn og unge mellom 0-18 år er dømte medlemmer i kirken. Det er store forskjeller i antall medlemmer på de ulike kullene. Eksempelvis er det 146 2-åringer i menigheten p.t., mens det kun er 63 15-åringer. Fallet i antall medlemmer per kull skjer i hovedsak når barna er mellom 5 og 10 år, og skyldes hovedsakelig utflytting.

Våre barn og unge lever i en flerkulturell sammenheng på de ulike barnehager og skoler. Tonsen Menighet har god tradisjon for samarbeid med andre viktige barne- og ungdomsaktører i bydelen: Helsestasjon, barnehager (ca 1000 barn på besøk i kirken årlig), skoler samt månedlige "nettverksmøter" med politi, barnevern, skoler, og bydelens ansatte i Uteteam og fritidsklubber.

Det er et stort og levende trosopplæringsmiljø i menigheten. Vi har både løpende aktiviteter og arrangementer som potensielt kan nå bredt ut til våre barne- og ungdomsmedlemmer. Det er også en god kultur for frivillighet i menigheten, som bærer store deler av dette arbeidet.

Hva ligger til grunn for fornyet TO?

Til grunn for en fornyet trosopplæring for alle dømte hos oss ligger en forsterket innsats i forhold til det som allerede finnes av gode trosopplæringsstilbud i menigheten.

Gjennom en fornyet satsing på trosopplæring ønsker vi å samkjøre det som allerede finnes av tiltak og frivillig arbeid på en bedre måte, slik at vi tar vare på våre sterke sider og oppnår gode synergieffekter. Vi vil satse ekstra på ledertrening og støtte opp om frivillige krefter for å bevare det gode arbeidet som alt eksisterer, men også for å kunne rekruttere nye medarbeidere til nye tiltak og prosjekter på områder hvor kartleggingen har vist at vi trenger økt innsats. En konsekvens av denne satsingen vil være at ansatteressurser i større grad bruker tid på koordinering og oppfølging av frivillige medarbeidere, fremfor selv å utøve de utallige oppgaver knyttet til en bred satsing på trosopplæring.

Vi satser på et fortsatt tett samarbeid med de aktører som barn/ungdom og deres familier må forholde seg til i vår bydel. Vi ønsker å være en god medspiller i vårt lokalmiljø, og vi ønsker at alle dømte skal få en tilknytning til menigheten.

Hvordan vil dere organisere dere for en fornyet trosopplæring?

Hvem har ansvar for hva i trosopplæringen i Tonsen menighet?

Felles ansvar:

Foreldrene/de foresatte er hovedansvarlig for sine barns oppdragelse og opplæring. Det gjelder også trosopplæring. Ved dåpen får foreldre og faddere, sammen med menigheten og hele vår kirke, del i et hellig ansvar for å følge opp dåpen. De ulike aktører og instanser har et ansvar for å samarbeide slik at oppfølgingen av alle dømte kan ivaretas på best mulig måte.

Menighetsrådets ansvar:

Menighetsrådet har ansvar for virksomheten i soknet; for barne- og ungdomsarbeid, diakoni, undervisning og kirkemusikk (kirkeloven § 9). Menighetsrådet har ansvar for å utarbeide en lokal plan for trosopplæring. Denne planen skal godkjennes av biskopen og den må revideres en gang i løpet av menighetsrådets valgperiode for å ivareta fornyelse og utvikling. Nye menighetsråd må gjøre seg kjent med menighetens lokale plan for trosopplæring.

Trosopplæringsutvalget:

Er et utvalg underlagt menighetsrådet, og fungerer som styringsgruppe for trosopplæringen i menigheten. Trosopplæringsutvalget utarbeider årlig virksomhetsplan og budsjett for menighetens trosopplæring, som så behandles av menighetsrådet. Trosopplæringsutvalget har hatt ansvar for å utarbeide en lokal plan for trosopplæring, og vil fortsette å ha ansvar for oppfølging og evaluering av denne etter den er vedtatt våren 2011.

Utvalgets sammensetning skal gjenspeile menighetens brede satsing på trosopplæring, med representanter fra barneenheter, ungdomsenheter, andre frivillige medarbeidere, stab og menighetsråd.

Fellesrådets ansvar:

Fellesrådets ansvar og oppgaver er omtalt i kirkelovens § 14. Trosopplæringsarbeidet i menigheten krever ressurser i form av lokaler, stillinger og driftsmidler. Slike kostnader må innarbeides i menighetsrådets og fellesrådets budsjetter. Kirkelig fellesråd er ansvarlig for anskaffelse av lokaler, utstyr og materiell til trosopplæring, og skal ivareta administrative og økonomiske oppgaver på vegne av soknene, utarbeide mål og planer for den kirkelige virksomhet i kommunen, fremme samarbeid mellom menighetsrådene og ivareta soknenes interesser i forhold til kommunen. Slik blir fellesrådet et strategisk samhandlingsorgan, både menighetene i mellom, og for kontakten mellom den lokale kirken og kommunen. Fellesrådet er tilskuddsmottaker for det statlige tilskuddet til trosopplæring som gis til menigheter, og arbeidsgiver for de stillinger som finansieres av slike tilskuddsmidler.

Ansattes ansvar:

En helhetlig trosopplæring i menighetene krever tverrfaglig innsats. Det må legges til rette for samvirke og samarbeid slik at den enkeltes kompetanse, ansvarsområder og utrustning kommer trosopplæringen til gode. For å samvirke til felles ansvar er det viktig med godt samarbeid mellom kirkens to arbeidsgiverlinjer.

I Tonsen menighet vil vi ha fokus på det tverrfaglige arbeidet i stab og utvalg. Dette legger vi strukturelt til rette for ved planleggingsdager med hele staben hvert semester og ved et tverrfaglig møte mellom stab, MR og fagutvalg hvert år knyttet til utarbeiding av ny virksomhetsplan. I tillegg vil vi årlig ha ansvarsfordelingsmøter mellom de stillingene som er tettst knyttet opp til trosopplæringsarbeidet, her skal ledere fra begge arbeidsgiverlinjer være tilstede.

Kateketen: har ifølge tjenesteordningen (§ 2) ansvar for undervisningsfeltet i menigheten, ved at kateketen leder menighetens undervisningstjeneste og har medansvar for å rekruttere, utruste og veilede frivillige medarbeidere. Kateketen er forpliktet på de planer og prioriteringer menighetsrådet fastsetter i samråd med kirkelig fellesråd, innenfor de planer og programmer som er fastsatt for undervisningstjenesten i Den norske kirke. Kateketen har i Tonsen menighet hovedansvar for oppfølging av ungdomsarbeidet, i hovedsak konfirmanter og Tonsen Ten Sing, menighetens breddearrangementer for barn, samt samarbeid med skoler, barnehager og bydel.

Kapellan: skal ifølge tjenesteordningen (§ 2) forvalte ord og sakrament slik at kristen tro og kristent liv fremmes, forrette kirkelige handlinger og utføre dåps- og konfirmasjonsopplæring. Både kateket og prest har gjennom tjenesteordningene ansvar og oppgaver knyttet til trosopplæringen. Kapellanen i Tonsen menighet har medansvar for konfirmantarbeidet og hovedansvar for familiegudstjenester og Ung Messe hvor barn og ungdom medvirker aktivt.

Trosopplæringsmedarbeider (60%): skal legge til rette for planlegging og gjennomføring av menighetens trosopplæring ut fra de planer som er vedtatt i menigheten. Har hovedansvar for trosopplæringsbudsjett, rapportering og evaluering av lokal plan for trosopplæring. Trosopplæringsmedarbeider bidrar ved igangsetting og gjennomføring av nye tiltak.

Menighetspedagog (40%): har ansvar for menighetens lederkurs for ungdom og oppfølging av deltagere på Norges KFUK-KFUMs LiV-kurs, og følger opp barne- og ungdomsarbeidet gjennom bl.a. kursdeltageres praksis.

Ten Sing hovedleder/Ten Sing dirigent/Ten Sing musikalsk ansvarlig:

Tonsen menighet støtter enheten "De Umulige Tonsen Ten Sing" med tre mindre stillinger (ca 8%) . Dette fordi Ten Sing bidrar sterkt i menighetens konfirmantarbeid. Stillingene er forpliktet på de planer og prioriteringer menighetsrådet fastsetter, samt samarbeidsavtaler mellom menighetsråd og enhetens styre.

Barnekoordinator 10%:

Tonsen menighet støtter barneenheter i menigheten med en 10% stilling som barnekoordinator. Denne fungerer som hovedleder for enhetene i barnearbeidet, og har ansvar for administrasjon, medlemslister og økonomi, samt rekruttering og oppfølging av frivillige medarbeidere. Stillingen er forpliktet på de planer og prioriteringer menighetsrådet fastsetter, samt samarbeidsavtaler mellom menighetsråd og valgte styrer i enhetene som utgjør tiltaket Barnas Superonsdag.

Diakonen: har ansvar for å lede menighetens diakonale arbeid, der omsorg, fellesskap og solidaritet gjøres levende og har medansvar for å rekruttere, utruste og veilede frivillige medarbeidere. Diakonen er en ressurs for sosialpedagogisk virksomhet i trosopplæringen.

Kantor: skal i følge tjenesteordningen § 2 lede menighetens kirkemusikalske virksomhet. Kantoren har også medansvar for å rekruttere, utruste og veilede frivillige medarbeidere. Kantor eller kirkemusiker er gjennom sitt kirkemusikalske arbeid en ressurs i trosopplæringen.

Menighetsforvalter og/eller Kirkeforvalter og/eller kirkevergen: skal forvalte det drifts- og arbeidsgiveransvaret som fellesrådet er pålagt gjennom kirkeloven og har arbeidsgiveransvar for fellesrådets ansatte. Menighetsforvalter er saksbehandler for menighetsråd og menighetsrådets arbeidsutvalg.

Sognepresten: leder prestetjenesten i sognet og er forpliktet på planer og strategier fastsatt for Den norske kirke og i bispedømmet, jf. § 2 i kirkeloven og tjenesteordning for menighetsprester § 2. Sognepresten er medlem av

menighetsråd og menighetsrådets arbeidsutvalg.

Prosten: leder prestetjenesten i prostiet og bistår biskopen i dennes embetsutøvelse. Prosten er forpliktet på planer og strategier fastsatt for Den norske kirke og i bispedømmet, jf. § 2 i kirkeloven og tjenesteordning for proster § 5.

Bispedømmerådet:

Bispedømmerådet skal ha sin oppmerksomhet henvendt på alt som kan gjøres for å vekke og nære det kristelige liv i menighetene, og det skal fremme samarbeidet mellom de enkelte menighetsråd og andre lokale arbeidsgrupper innen bispedømmet. Bispedømmerådet fordeler statlig tilskudd til særskilte stillinger innen kirkelig undervisning og diakoni etter nærmere regler gitt av departementet (kirkeloven § 23).

Biskopens ansvar:

Biskopen fører tilsyn med at de kirkelige råd i bispedømmet utfører sitt arbeid i lojalitet med den evangelisk-lutherske lære (tjenesteordning for biskoper § 1). Biskopen har et tilsynsansvar i forhold til de vigslede tjenestegruppene. Biskopen er forpliktet på de mål og strategier som er fastsatt for virksomheten i Den norske kirke, og skal støtte opp om tiltak som fremmer disse (§ 2). Menighetens lokale plan for trosopplæring skal godkjennes av biskopen.

Kirkemøtets ansvar:

Kirkemøtet har fastsatt retningsgivende planer og programmer for den kirkelige undervisning, diakoni, kirkemusikk og for økumenisk virksomhet (kirkeloven § 24). Plan for trosopplæring gir rammer og føringer for menighetenes lokale planer.

Forutsetninger og rammer:

Vi skal utvikle en systematisk og sammenhengende trosopplæring i Tonsen menighet som fremmer kristen tro, lærer barn og unge å kjenne den treenige Gud, og gir hjelp til livshjelp og livsmestring for alle døpte 0-18 år - uansett funksjonsnivå.

For å si noe om hvilke forutsetninger og rammer vi har for å gjennomføre dette vil vi kort redegjøre for den prosessen vi som menighet har vært gjennom frem mot en vedtatt lokal plan for trosopplæring. Deretter følger et avsnitt som beskriver hvordan planen skal leve og revideres i fremtiden, vi vil kort beskrive også hvilke ressurser vi har til rådighet for å gjennomføre den lokale trosopplæringsplanen.

Prosess:

Vi kom med i trosopplæringsreformen gjennom "Forsøk08". Høsten 2008 ble derfor i hovedsak brukt til å forberede menigheten på reformarbeidet som ville komme. Det ble tidlig utlyst en stilling som 60% trosopplæringsmedarbeider, med sikte på å ha en person på plass fra 01.01.2009. Tidlig i 2009 var det etablert kontakt med menighetens mentor for trosopplæringsarbeidet, Frode Randgård. Med god støtte fra mentor ble det utarbeidet en treårsplan for å utarbeide gode rammer og strukturer for en fornyet trosopplæring:

• 2009: kartlegging av eksisterende arbeid og utarbeide helhetlig trosopplæringsplan.

I løpet av 2009 fikk vi på plass de grunnleggende rammer og strukturer for å kunne innføre en helhetlig trosopplæringsplan. Dette skjedde på bakgrunn av en grundig kartlegging med bred involvering fra både frivillige medarbeidere og stab. En viktig strukturell endring var knyttet til trosopplæringsutvalgets form og ansvarsområder, dette utvalget fungerte heretter som en styringsgruppe for menighetens helhetlige trosopplæringsarbeid. Med det utvidede ansvaret fulgte også innføring av nye grunnlagsdokumenter som utvalget har tatt ansvar for å utvikle på en god måte: Vi har innført et "totalbudsjett for trosopplæring" som ser de eksternt tildelte midlene i sammenheng med menighetens trosopplæringsmidler. Menighetens virksomhetsplan har vært og er et viktig arbeidsdokument for trosopplæringsutvalget, denne planen ble i 2009 revidert og tilpasset i form og innhold til den lokale trosopplæringsplanen. Det ble i 2009 laget en skisse til trosopplæringsplan, basert på innspill fra stab og frivillige medarbeidere. Denne var tenkt som et utgangspunkt for arbeidet i 2010.

• 2010: Implementering av helhetlig trosopplæringsplan.

I 2010 lå hovedfokus på å utarbeide en helhetlig trosopplæringsplan. Vi hadde i 2009 utviklet de nødvendige verktøy: Virksomhetsplan – med konkrete mål og fokusområder, Totalbudsjett for trosopplæring – hvor tall og uttalt satsing var satt i sammenheng, samt en skisse til helhetlig trosopplæringsplan.

Arbeidet med trosopplæringsplanen ble organisert slik at vi på våren ferdigstilte del II: sentrale temaer i trosopplæringen. Dette ble gjort i tett samarbeid med menighetens ulike fagutvalg (Diakoni, Gudstjeneste og musikk, Internasjonalt utvalg). Utvalgene består av frivillige medarbeidere, MR-representant og fagansvarlig fra stab. Del III av planen, som beskriver konkrete tiltak, arbeidet vi med gjennom hele året. Vi gjennomførte alle tiltak med utgangspunkt i planskissen fra 2009, evaluerte både tiltakene og planen som verktøy, og gjorde en del endringer i planen. Del I av planen, som beskriver basisen for trosopplæring, kom vi tilbake til i slutten av 2010. Denne delen arbeidet vi grundig med ved oppstart av reformarbeidet. 2010 ble et år for utvikling og læring, både i forhold til arbeidet med plan, men minst like mye i forhold til at vi nå hadde et detaljert budsjett og en virksomhetsplan med konkrete mål å forholde oss til.

• 2011: Mål-, evaluerings- og endringsarbeid.

Tonsen menighets helhetlige plan for trosopplæring vedtas i Menighetsråd i mars 2011. Frem mot dette har trosopplæringsutvalget jobbet intenst med alle deler av planen for å få inn en rekke endringer basert på evalueringen av arbeidet i 2010. Vi har i dette arbeidet opplevd trosopplæringsplanen som et godt verktøy. Den har hjulpet oss å

løfte opp viktige prinsipielle diskusjoner samtidig som vi har måttet se alle tiltak etter i sømmene. Vi leverer en plan vi er stolte av. Vi tror denne planen legger gode rammer for trosopplæringsarbeidet i Tonsen menighet i årene som kommer.

Hvordan skal planen leve?

Trosopplæringsplanen legger klare føringer for det fremtidige arbeidet med trosopplæring i menigheten. Konkret kommer den til å brukes på flere måter:

- Del I av planen beskriver rammene og ressursene vi har til rådighet. Den forplikter menigheten til årlige ansvarsfordelingsmøter mellom de stillingene som er tettest knyttet opp til trosopplæringsarbeidet, hvor ledere fra begge arbeidsgiverlinjer skal være tilstede. Dette vil være et viktig grep for å sikre kontinuitet i arbeidet når det fra tid til annen vil være utskiftninger i stab.
- Del II av planen sier mye om hvordan vi vil ha det i menigheten vår, samt alle tiltak vi gjennomfører skal være i tråd med de overordnede føringer vi har lagt her. Denne delen av planen vil være et viktig verktøy for menighetens fagutvalg, sentrale frivillige medarbeidere og stab.
- Del III gir klare føringer om mål og innhold i menighetens ulike tiltak. Samtlige tiltak skal planlegges, gjennomføres og evalueres med basis i det som er vedtatt i planen. Del III blir et viktig verktøy for stab og alle frivillige medarbeidere som er involvert i gjennomføringen av menighetens trosopplæringsarbeid.

Hvordan skal planen revideres?

- Samtlige tiltak i beskrevet i del III av planen skal årlig evalueres av den/de som har ansvar for tiltaket.
- Trosopplæringsutvalget vil ha en årlig gjennomgang av del III av planen. Eventuelle justeringer meldes som sak til menighetsrådet, som har myndighet til å vedta foreslåtte endringer.
- Hele planen skal revideres i sin helhet minimum én gang i hver MR-periode. Trosopplæringsutvalget styrer denne prosessen. Det anses som avgjørende at menighetens fagutvalg, ansatte og berørte frivillige medarbeidere deltar i utformingen av de deler av planen som angår dem – slik skapes eierskap til en plan som omfatter store deler av menighetens virksomhet.

Ressurser:

Menighetens ressurser knyttet til trosopplæringen består av både menneskelige ressurser og økonomiske ressurser. Gjennom en grundig kartlegging og gjennomgang av strukturer, ansvarsfordeling og økonomi knyttet til trosopplæringen har vi kommet langt i forhold til å skaffe oss en oversikt over hvilke ressurser, menneskelige og økonomiske, vi har til rådighet for fornyet satsing.

Menneskelige ressurser:

- Stab: Menigheten har 8 stillinger som arbeider konkret opp mot trosopplæring. Kateket, kapellan, trosopplæringsmedarbeider og menighetspedagog (ansvar for ledertrening) er de som i størst grad har ansvar for å ta vare på helhet og sammenheng i trosopplæringsarbeidet. I tillegg er det knyttet 3 mindre stillinger til Ten Sing og konfirmantarbeid, samt en 10% stilling for koordinering av barnearbeidet som foregår i enheter tilknyttet menigheten.
- Frivillige: Det har gjennom flere år blitt satset på legge forholdene til rette for frivillige medarbeidere i menigheten. Nesten alle tiltak gjennomføres i samarbeid mellom stab og frivillige medarbeidere. Frivillige er og skal være representert på alle nivåer i trosopplæringen. Det er vanskelig å gi en konkret oversikt over antall frivillige som bidrar til trosopplæringsarbeidet, da det er stor forskjell på frivillige oppgaver og grad av forpliktelse. Vi kan likevel konstantere at trosopplæringstiltakene som beskrives i del III i 2010 ble gjennomført med medvirkning fra 60-80 frivillige medarbeidere, og at det totalt var involvert 250-270 frivillige i store og små oppgaver tilknyttet trosopplæringen (Loppemarked arrangeres årlig til inntekt for trosopplæringsarbeidet, her er ca 180 personer involvert med frivillige oppgaver). Denne planen legger grunnlaget for en fortsatt satsing på ledertrening, rekruttering og oppfølging av frivillige medarbeidere. Denne satsingen anser vi som avgjørende for at vi skal lykkes med våre målsetninger.

Økonomiske ressurser og noen nøkkeltall (basert på budsjett for 2011):

Menighetens økonomiske ressurser kommer i hovedsak fra tre kilder:

- Eksternt tildelte trosopplæringsmidler
- Deltagerbetalinger, annen ekstern støtte, innsamlede midler i menighetsregi
- Innskudd fra menighetens oppsparte midler

Totalt har trosopplæringen i Tonsen menighet i 2011 en kostnadsramme på ca NOK 1.000.000,-. Av dette er ca 575.000,- avsatt til lønnsmidler og honorarer, ca 425.000 er avsatt til drift og administrasjon.

På inntektssiden mottar vi i 2011 ca 465.000,- i eksterne trosopplæringsmidler, ca 390.000 i deltagerbetalinger/annen ekstern støtte/innsamlede midler i menighetens regi, og menigheten skyter inn ca 145.000,- fra egne oppsparte midler.

Skal trosopplæringsplanen gjennomføres som planlagt er det avgjørende at vi klarer å rekruttere nye frivillige, holde på de vi har, samt at det ikke gjennomføres større økonomiske kutt.

Samarbeidskonstellasjoner:

Tonsen menighet er i 2011 flyttet fra Nordre Aker til Østre Aker prosti. Vi ønsker et samarbeid med menigheter i begge prostier, spesielt i forhold til menighetens ledertreningsarbeid.

Mye av vårt løpende trosopplæringsarbeid er knyttet til Norges KFUK-KFUM gjennom enheter som er innmeldt i organisasjonen (Kaos og Sang, Småangerne, konfirmanter og Ten Sing).

Søndagsskoleforbundet er en naturlig samarbeidspartner i videreutvikling av søndagskoletilbudet i menigheten.

Samarbeid med Kirkens Nødhjelp og Changemaker er avgjørende for fortsatt satsing på Fasteaksjonen.

Vi ønsker også et fortsatt tett samarbeid med bydel, barnehager og skoler.

Vi ønsker et videre samarbeid med ressurspersoner på bispedømmekontoret, spesielt i forhold til integrering av medlemmer med nedsatt funksjonsevne.

Sentrale dimensjoner i en systematisk trosopplæring

Barn og unges medvirkning	I våre trosopplæringstiltak ønsker vi medvirkning fra barn og unge i planlegging, gjennomføring og evaluering. Graden av medvirkning vil avhenge av alder og evner. Tiltaksplanen gir føringer i forhold til hvordan og i hvilken grad barn og unge medvirker på de ulike tiltak.
Hjemmet/familien	Familien og hjemmet utgjør de grunnleggende aktørene for barn og unges oppvekst og utvikling. Menigheten og fadderne har sammen med familien ansvar for trosopplæringen etter dåpen. Som menighet vil vi arbeide for at de møtepunktene vi har med hjemmet og familien vil gi god informasjon om trosopplæringen, og slik legge et grunnlag for videre samhandling. Vi vil gjennom våre tiltak utruste og motivere foreldre/foresatte til å la kristen tro, verdier og tradisjoner bli en del av livet i familien. Dette kan bl.a. skje ved at foreldre og barn lærer noe sammen, at man får materiell med hjem eller at man har egne arrangementer for foreldre/foresatte.
Gudstjeneste	Barn og unge er fullverdige medlemmer i menigheten. Dette må også komme til uttrykk i gudstjenestefelleskapet. Vi vil gjennomføre gudstjenester på en slik måte at de også angår barn og unges liv. Gudstjenesten skal åpne for tro, tvil og undring i møte med det hellige. Gudstjenesten er menighetens sentrale felleskap, hvor det skal legges til rette for at ulike grupper/enheter i menigheten kan møtes. For at gudstjenesten skal kunne favne bredt må språk, musikk og liturgi gjøres forståelig gjennom både tilpasning og opplæring. Alle trosopplæringstiltak skal derfor inneholde ett eller flere elementer fra gudstjenesten. Familiegudstjenestene gjennom året tilrettelegger vi spesielt for å nå særskilte aldersgrupper. Noen familiegudstjenester er knyttet opp mot menighetens breddearrangementer for barn, slik som Lys Våken/adventsverksted, Barnehelg og Karneval. Gudstjenesten skal da ses i sammenheng med arrangementet. På alle familiegudstjenester er barn og unge naturlige aktører. Søndagsskole under vanlige høymesser vil være et satsningsområde videre. Minimum én gudstjeneste i året, med målgruppe 0-18 år, skal evalueres av Gudstjeneste og musikkutvalgets evalueringsgruppe.
Oppfølging av frivillige medarbeidere	For å nå bredt ut med trosopplæringen til alle våre medlemmer mellom 0 og 18 trenger vi flere frivillige medarbeidere. Vi vil sette fokus på at ansatteressurser knyttet til trosopplæringen i stor grad går fra å være gjennomførere til å bli igangsettere og tilretteleggere for frivillige medarbeidere. Vi har fokus på ledertrening av ungdom. Dette gir mange unge tilhørighet til kirken og har vist seg å være en stor ressurs inn i menighetens barne- og ungdomsarbeid. Vi vil jobbe for å bli bedre på å rekruttere og følge opp frivillige medarbeidere. Det bør gjøres et løft for å systematisere arbeidet med frivillighet i menigheten.

Tverrfaglig samarbeid	<p>Trosopplæringen berører alle deler av menighetens virksomhet. Det tverrfaglige arbeidet i stab og utvalg er avgjørende for å favne bredt. Dette legger vi strukturelt til rette for ved planleggingsdager med hele staben tilstede hvert semester, og ved et tverrfaglig møte mellom stab, MR og fagutvalg hvert år knyttet til utarbeiding og evaluering av virksomhetsplan.</p> <p>Frivillige medarbeidere er en avgjørende ressurs i trosopplæringen. Fagutvalgene skal legge til rette for at hver enkelt kan bidra med sin faglighet og kompetanse i menighetens arbeid.</p>
Samarbeid med b/u org	<p>Våre barne- og ungdomsgrupper er knyttet opp mot Norges KFUK-KFUM, likeså vårt ledertreningstilbud til ungdom. Vi satser på å nyttegjøre oss enda bedre av de tilbud organisasjonen kan gi oss, da spesielt festivaler, leire, kurs og seminarer.</p> <p>Søndagsskolen er tilknyttet Søndagsskoleforbundet og benytter seg av deres tilbud. Menigheten samarbeider med Kirkens Nødhjelp og Changemaker opp mot den årlige fasteaksjonen.</p>
Kommunikasjonsarbeid	<p>Hvert semester sender vi ut en informasjonsbrosjyre direkte til alle døpte barn og unge i menigheten. Brosjyren gir en oversikt over hva vi tilbyr, og forteller hvor man kan finne mer informasjon. Vi tror at jevnlig kontakt med medlemmene også vil styrke deres tilhørighet til deres lokale kirke.</p> <p>Trosopplæringsarbeidet har sin naturlige plass i menighetsbladet som går ut fem ganger i året, med et opplag på ca 7000. Vi vil arbeide for å dyktiggjøre barn og ungdom til selv å bidra med stoff til menighetsbladet.</p> <p>Ved å synliggjøre vårt arbeid i lokale medier, ønsker vi å formidle at vi er en relevant aktør for barn og unge i nærmiljøet.</p> <p>Vi vil ha et kontinuerlig fokus på hvordan vi kan nyttegjøre oss av internett og sosiale medier i vårt kommunikasjonsarbeid.</p>
Inkludering og tilrettelegging	<p>Alle trosopplæringstiltak i Tonsen menighet skal være åpne og tilgjengelige for alle, uansett funksjonsnivå. Det er menighetens ansvar i samarbeid med hjemmet å tilrettelegge slik at dette muliggjøres.</p> <p>Det skal også legges til rette slik at alle medlemmer har økonomisk mulighet til å være med på våre trosopplæringstiltak.</p>
Diakoni	<p>Diakoni er en sentral del av trosopplæringen. "Diakoni er kirkens omsorgstjeneste. Den er evangeliet i handling og uttrykkes gjennom nestekjærlighet, inkluderende felleskap, vern om skaperverket og kamp for rettferdighet" (plan for diakoni, Dnk)</p> <p>Vi vil gjennom trosopplæringen bygge gode og inkluderende felleskap med plass til hele mennesket.</p> <p>Kirkens trosopplæring skal bidra til at barn og unge og deres familier blir sett og får hjelp når livet er vanskelig, både ved å bygge gode relasjoner i det daglige og ved å informere om muligheten for sjelesørgeriske samtaler.</p> <p>Vern om skaperverket og kamp for rettferdighet er viktige temaer i menighetens trosopplæringsarbeid. Dette kommer konkret tilsyne bl.a. på menighetens breddearrangement "Barnehelg" og gjennom Kirkens Nødhjelps fasteaksjon. Samtidig er dette temaer som menigheten skal være seg bevisst på i all sin trosopplæringsaktivitet.</p> <p>Diakonen er en ressurs for sosialpedagogisk virksomhet i menigheten. Vi ønsker at barn og unge skal få nytte av denne ressursen. Se del 3 av planen for oversikt over tiltak og arrangementer hvor diakoniutvalget har ansvar.</p>

Musikk og kultur	<p>Barn og unge skal få møte ulike kulturuttrykk i trosopplæringen som mottakere, deltakere og formidlere. Menigheten har enheter knyttet til seg som tilbyr et godt og variert tilbud til hele trosopplæringenes målgruppe. Vi vil støtte enhetene i deres bruk av sang, musikk, dans, fortelling, drama, billedkunst og andre estetiske uttrykksformer i trosopplæringen. Disse uttrykkene har sin naturlige plass i menighetens gudstjenesteliv. Gudstjeneste- og musikkutvalget og TOU har felles ansvar for å ivareta dette.</p> <p>Kantor er en musikalsk og pedagogisk ressurs som vi ønsker at barn og unge skal kunne dra nytte av.</p>
Misjon	<p>Trosopplæringsutvalget og Utvalg for internasjonal kontakt skal sammen legge til rette for utveksling mellom barn og unge i Tonsen menighet og vår vennskapsmenighet i Latvia. Likeledes bør det etableres et samarbeid mellom utvalgene i forhold til menighetens misjonsprosjekt i Bolivia, dette for å informere, engasjere og ansvarliggjøre barn og unge.</p> <p>Ledertreningen i menigheten har fokus på den verdensvide kirke. Verdier som solidaritet, rettferdighet og økumenisk fellesskap legges vekt på bl.a. gjennom påsketur til klosteret i Taizé med "lederkurs for ungdom" og gjennom Kirkens Nødhjelps årlige fasteaksjon.</p> <p>Vi vil kontinuerlig jobbe for at Tonsen menighet skal være en relevant aktør for barn og unge i nærmiljøet. Gjennom gode, trygge og inkluderende fellesskap ønsker vi å vise barn og unge hva det vil si å tro på den treenige Gud.</p>

Alder	Navn på tiltak	Omfang i samvær	Omfang i timer
0 - 1	Babysang	20	40
0 - 12	Barnehelg	4	16
0 - 12	Juletefest for barn og familier	2	3
0 - 12	Karnevalsfest med familiegudstjeneste	2	6
0 - 12	Påske: Familiegudstjeneste	1	2
0 - 18	Dåpssamtale og dåp	2	2
1 - 9	Barnas superonsdag (nytt tiltak 2011)	20	40
1 - 1	Første skritt-gudstjeneste	1	1
2 - 12	Søndagsskolen SPRELL LEVENDE		
2 - 5	Julaften-gudstjenesten	1	1
4 - 4	Fireårs-bok med samlinger	2	3
10 - 12	Lys Våken	1	10
10 - 12	Tweens-klubb (Nytt tiltak 2011)	8	32
13 - 19	Tonsen Ten Sing	35	70
13 - 18	Ung Messe	4	6
14 - 15	Konfirmanter: Actionkonfirmant eller Ten Sing konfirmant	25	93
15 - 18	Lederkurs for ungdom	4	12
16 - 19	LiV-kurs		

Tiltak i planen rettet mot det enkelte alderstrinn																			
Alder	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

Planlagt: Totalt antall tiltak: 18**Totalt antall timer: 337****Gjennomført 2011:****Totalt antall tiltak: 16****Totalt antall timer: 337****Tiltak i en systematisk og sammenhengende trosopplæring for alderen 0-18 år****Babysang**

Alder: 0 - 1 (20 Samvær, tilsammen 40 timer)

Mål	Gi barn og foreldre et godt møte med kirken. Være et sosialt treffsted i en sårbar livsfase, og dyktiggjøre foreldre i formidling til egne barn.	
Tema/innhold	Livstolkning og livsmestring	Babysang skal være et sted hvor barn og foreldre kan oppleve mestring ved å lære gode barnesanger, og et sosialt sted hvor erfaringer kan utveksles.
	Kirkens tro og tradisjon	Gjennom å lære kristne å verdslige sanger holdes det liv i en god sangtradisjon. Vi vil av og til tilby temasamlinger for foreldre etter sangstunden hvor også sentrale kristne temaer får plass (eks: barn og høytider)
	Kristen tro i praksis	Det å skape et trygt sosialt møtested er en naturlig del av kirkens diakonale arbeid. Å lære gode aftenbønner o.l. legger til rette for trosformidling også i hjemmet.
Arbeidsmåter	Sang, lek, café, temasamlinger. Foreldre/foresatte lærer sanger de kan bruke i hjemmet. De tilbys også en CD med kjente barnesanger til bruk hjemme. Bibelbruk: 4.Mos 6,22-27 Velsignelsen	
Ansvarlig	Diakon	
Kommentar:	Babysangtilbudet er et tverrfaglig samarbeid mellom diakon, kantor og trosopplæringsstab. Diakonen har hovedansvar for arrangementet. Kantor har ansvar for sangstund i kirkerommet. Trosopplæringen bidrar med økonomisk støtte, tilrettelegging i oppstartsfasen og kan ellers bidra faglig inn mot temasamlinger o.l.	

Barnehelg

Alder: 0 - 12 (4 Samvær, tilsammen 16 timer)

Mål	Gjøre barn kjent med og glad i sin kirke, og la deltagerne få oppleve at det er morsomt å være i kirken. Barnehelgen skal gi en positiv opplevelse av tro og Jesus Kristus	
	Livstolkning og livsmestring	Det legges til rette for at deltagerne skal oppleve mestring gjennom en rekke ulike aktiviteter tilpasset ulike utviklingsnivå. Gjennom god tilrettelegging og godt forberedte ledere skal barna oppleve at de blir sett og tatt på alvor i kirken.

Tema/innhold	Kirkens tro og tradisjon	Hovedtema for arrangementet er høsttakkefest. Fra år til år kan undertema variere, fokus vil da være knyttet til overskriftene "skapelse og takk" eller "mangfold og samhold". Vi vil legge vekt på takknemlighet for skaperverket i vår formidling.
	Kristen tro i praksis	Deltagerne er med å forberede å gjennomføre gudstjeneste, og får oppleve at det er plass til dem slik de er i et kristent fellesskap.
Arbeidsmåter	Ungdom fra menighetens lederkurs er sentrale i planlegging, gjennomføring og evaluering av arrangementet.	
	Bibelbruk: Salme 8: Hva er da et menneske?, Joh 6,1-35: Jesus metter 5000, Jesus går på vannet, Matt 7,12: Den gyldne regel.	
Ansvarlig	Kateket. Kapellan ansvarlig for gudstjenesten. Ungdommer fra lederkurset deltar som ledere.	
Vedlegg 1:	Barnehelg.docx	

Juletreffest for barn og familier

Alder: 0 - 12 (2 Samvær, tilsammen 3 timer)

Mål	Juletreffest for barn og familier skal være et sosialt treffsted med fokus på å ta vare på gode tradisjoner knyttet til julehøytiden. Arrangementet skal synliggjøre det kristne julebudskap.	
Tema/innhold	Livstolkning og livsmestring	Deltagerne skal få opplevelsen av kirkeårets rytme. Ved å formidle hvorfor vi kristne feirer jul, vil vi bidra til økt innsikt hos barna. Hva betyr det for dem at Jesus ble født? Gjennom lek, sang, aktiviteter skal barna få oppleve at de kan være seg selv og bli tatt på alvor i kirken.
	Kirkens tro og tradisjon	Ved å synge tradisjonelle kristne julesanger, og ved fokus på de sentrale bibelfortellingene som er knyttet til Jesu fødsel vil vi formidle kirkens tro og sentrale tradisjoner.
	Kristen tro i praksis	Deltagerne deltar aktivt i sangen, og får være seg selv i et kristent fellesskap.
Arbeidsmåter	Jesu fødsel, felles leker og aktiviteter, sang rundt juletreet, besøk av julenissen.	
	Bibelbruk: 1. Joh, 4,7-11 Guds kjærlighet	
Arbeidsmåter	Juletreffesten deles opp i to aldersbestemte grupper. Dette er grunnet eget opplegg for TWEENS. Gruppene deles derfor inn etter alder: 0-9 år og 10-12 år.	
Ansvarlig	Kapellan	
Kommentar:	Medvirkende: Kateket, kantor, Ungdommer fra lederkurs brukes som ledere.	
Vedlegg 1:	Juletreffest.docx	

Karnevalsfest med familiegudstjeneste

Alder: 0 - 12 (2 Samvær, tilsammen 6 timer)

Mål	Gi barn i ulike aldre gode opplevelser i sin kirke gjennom en tilrettelagt gudstjeneste, lek og moro. Arrangementet skal gi kunnskap om karneval, fest og faste i kristen tradisjon. Lære om kirkens mangfoldige fellesskap.	
Tema/innhold	Livstolkning og livsmestring	Arrangementet skal bidra til at deltagerne kan se sitt eget liv i lys av sentrale fortellinger fra bibelen. (eks. roller og rollebytter, de minste skal bli de største etc..)
	Kirkens tro og tradisjon	Barna skal lære hvorfor vi feirer karneval, om faste og fest i den kristne tradisjon.
	Kristen tro i praksis	deltagerne deltar aktivt i en tilrettelagt gudstjeneste. De er med menigheten i sang og bønn.
Arbeidsmåter	Barn og ungdom med på planlegging og gjennomføring av gudstjenesten. TWEENS overnatter i kirken fra lørdag til søndag og planlegger gudstjeneste og fest for barn i alle aldre. Bibelbruk: Salme 150: Lovsyng Gud, Luk 15,11-32: Den bortkomne sønnen, Fil 4,4-8: Gled dere! Karnevalsfesten deles opp i to aldersbestemte grupper. Dette er grunnet eget opplegg for TWEENS. Gruppene deles derfor inn etter alder: 0-9 år og 10-12 år.	
Ansvarlig	Gudstjeneste: Kapellan. Overnatting og fest: Trosopplæringsmedarbeider.	
Kommentar:	Ungdom fra kirkens lederkurs står for planlegging og gjennomføring av arrangementet sammen med gode voksenledere. Menighetsarbeider med ansvar for lederkurs har ansvaret for lederkurset.	
Vedlegg 1:	Karnevalsfest med familiegudstjeneste.docx	

Påske: Familiegudstjeneste

Alder: 0 - 12 (1 Samvær, tilsammen 2 timer)

Mål	å feire påske, med barn og voksne sammen, i den lokale kirken.	
Tema/innhold	Livstolkning og livsmestring	tema som død-liv, ensomhet-fellesskap, tro-tvil blir tatt opp og hjelper barna med gjenkjennelse av deres situasjon
	Kirkens tro og tradisjon	påskefortellingen fra skjærtorsdag til oppstandelsen blir gjenfortalt. Påskesalmer blir sunget.
	Kristen tro i praksis	bønn og nattverd/dåp er et fast element i denne gudstjenesten
Arbeidsmåter	Søndagsskolen lager pynt i forkant, barnekoret forbereder sanger, ballettdansere lager en dans og/eller barn forteller hele påskefortellingen selv Bibelbruk: Matt 26,1-28,10: Påskefortellingen, Joh 3,16: Den lille bibel, Joh 20,24-29: Jesus og Tomas	
Ansvarlig	Kapellan/sogneprest	
Kommentar:	Barn blir involvert i forberedelsen og gjennomføringen av gudstjenesten.	
Vedlegg 1:	Pa?skefamiliegudstjeneste.docx	

Dåpssamtale og dåp

Alder: 0 - 18 (2 Samvær, tilsammen 2 timer)

Mål	I samtalen og ved dåpen vil vi etablere og/eller styrke barnets og foreldrenes/unges tilhørighet til sin lokale kirke. Det gis informasjon om selve dåpen og om menighetens trosopplæringsarbeid. Samtidig vil vi gi barnet og foreldrene/ den unge muligheten til å drøfte spørsmål rundt tro og tvil.	
Tema/innhold	Livstolkning og livsmestring	I samtalen vil vi drøfte erfaringer av fødselen og livet med barnet (og som barn i familien) i lys av den kristne tro. Med ungdommer drøfter vi erfaring fra deres hverdag i lys av den kristne troen. Dåpshandlingen skal styrke barnets og foreldrenes/ den unges tro.
	Kirkens tro og tradisjon	Dåpens gave og innhold er det sentrale i dåpssamtalen, sammen med tanker om hvordan foreldrene kan formidle kristen tro og kultur til sitt barn eller hvordan ungdommer deltar eller vil delta i kirkens tro og tradisjon.
	Kristen tro i praksis	Vi drøfter med foreldrene (og barnet) eller ungdommen hvordan det er naturlig for dem å uttrykke sin kristne tro i praksis (ved sang, bibellesning, bønn, samtale om de store spørsmål etc.). Samtidig informerer vi om menighetens barne- og ungdomsarbeid. Under dåpen får foreldrene, fadderne og evt. Dåpskandidaten får mulighet til å ta ansvar for enkelte liturgiske handlinger (tekstlesning, lystenning etc.)
Arbeidsmåter	Informasjon om dåp blir gitt på hjemmesiden, i et informasjonsbrev rett etter fødselen og ved konfirmantinnskrivning. Dåpssamtalen varer omtrent 1 time. Den tar utgangspunkt i den unges eller foreldrenes og barnets liv og erfaringer. Samtalen finner sted på kontoret og i kirkerommet.	
Ansvarlig	Menighetskontoret: informasjon. Prestene: dåpssamtale og dåpshandling	
Kommentar:	b/u-medvirkning: Samtalen tar utgangspunkt i barnets og foreldrenes/ den unges spørsmål. I dåpen får de mulighet til å ta ansvar for enkelte liturgiske handlinger. Hjem+ familie: Vi diskuterer med foreldrene deres ansvar for formidling av tro og gir dåpskandidaten en liten bok (om dåpen) eller en barnebibel som gave med hjem. Bibelbruk: Matt.28,16-20 Dåps- og misjonsbefalingen	

Barnas superonsdag (nytt tiltak 2011)

Alder: 1 - 9 (20 Samvær, tilsammen 40 timer)

Mål	Nå gutter og jenter i alderen 1-10 med alderstilpassede aktiviteter og god forkynnelse knyttet opp mot kirkeåret.	
Tema/innhold	Livstolkning og livsmestring	Vi ønsker at deltagerne gjennom et alderstilpasset tilbud skal oppleve at det er rom for akkurat dem. Gjennom aktiviteter og forkynnelse vil vi styrke deres egenverd, skape et godt felleskap med rom for alle, og bidra til livsutfoldelse og glede.
	Kirkens tro og tradisjon	Vi vil formidle evangeliets sentrale budskap om nestekjærlighet. Vi skal lære kristne bønner, sanger og gudstjenestetradisjoner. Superonsdag deltar på breddearrangementer knyttet til de kristne høytidene.
	Kristen tro i praksis	Deltagerne er med på flere familiegudstjenester gjennom året. De deltar i gjennom sang, bønn, nattverd og formidler selv tematisk innhold til resten av menigheten gjennom f.eks sang/dans/drama

Arbeidsmåter	Lek, sang, ulike aderstilpassede aktiviteter, sosialt samvær med enkel middag. Tiltakets undergrupper: Kaos og Sang / Kaosklubben / Småsangerne. Bibelbruk: se tekster knyttet til menighetens breddearrangementer for barn og familier
Ansvarlig	Enhetens frivillige ledere og ansatt barnekoordinator.
Kommentar:	Oppfølging av tiltaket: Trosopplæringsutvalg og kapellan Omfang: Barn i Tonsen har her et alderstilpasset tilbud de kan delta på i 10 år. Vi har oppgitt samvær og timer for ett år. Enhetene knyttet til tiltaket oppfordres til å revidere denne planen i løpet av 2011

Første skritt-gudstjeneste

Alder: 1 - 1 (1 Samvær, tilsammen 1 timer)

Mål	Vi vil invitere foreldre med døpte 1-åringere til en tilrettelagt gudstjeneste. Gudstjenesten skal minne om dåpen og styrke deres tilhørighet til kirken.	
Tema/innhold	Livstolkning og livsmestring	Gudstjenesten skal gi foreldre og barna et holdepunkt i en krevende fase, når barna er små. Den skal gi mot til å være nærværende foreldre.
	Kirkens tro og tradisjon	Gudstjenesten knytter i sin forkynnelse til dåpen av barna. Den handler om Guds løfte til dem i vid forstand. Hva betyr det at barna har fått den Hellige Ånd som trøster og lar tro vokse?
	Kristen tro i praksis	Gudstjenesten skal inneholde enkle kristne barnesanger som barna kanskje gjenkjenner fra babysang og som man kan synges hjemme med barna etterpå.
Arbeidsmåter	Gudstjenesten varer 45 min.. Man sender ut en invitasjon noen uker før, hvor man også inviterer til babysang i forkant av gudstjenesten. Sangene fra babysang blir tatt opp igjen på gudstjenesten. b/u-medvirkning: Barna og foreldrene blir hentet frem en gang under gudstjenesten. hjem og familie: Barna får en gave med hjem, ofte en kveldsbønnplakat. Bibelbruk: Matt 6,6-13 Fadervår, Salme 139 Du har skapt meg på skremmende underfull vis, Mark 4,30-34 Guds rike er som sennepsfrøet.	
Ansvarlig	Utsendelsen av invitasjoner: kateketen. Kantor og prest forbereder gudstjeneste.	
Kommentar:	Prest har det overordnede ansvar for gudstjenesten.	

Søndagsskolen SPRELL LEVENDE

Alder: 2 - 12 (Samvær, tilsammen timer)

Mål	Hjelpe barna å vokse i kjennskap til den treenige Gud gjennom søndagsskolens fem fokus: Visjonen JESUS TIL BARNA, bibelfortellingen, barnet, vekst og opplevelse.	
	Livstolkning og livsmestring	Vi vil gi barna rom for undring i møte med Bibelens fortellinger. Gi mulighet til å vokse i tro. Opplevelse av å være elsket. Hjelpe barna med å finne et språk for egen livs- og troshistorie.

Tema/innhold	Kirkens tro og tradisjon	Bibelens fortellinger Troens tre artikler Fadervår og bønn Sakramentene Kirkens tradisjon og høytider
	Kristen tro i praksis	Bønn Sang og musikk Deltakelse i formidling av fortellingen Diakoni, nestekjærlighet og tilgivelse Misjon
Arbeidsmåter	Invitasjonsbrosjyre. Totalformidling. 10 dagers: Fortelling, lek, bønn, samtale, aktiviteter, bitetid mm. Bibelbruk: Se søndagsskolens egen halvårsplan	
Ansvarlig	Frivillige ledere. Kateket ansvar for oppfølging.	
Kommentar:	Omfang viser til ett års deltagelse på søndagsskolen, eller deltagelse på 1 av 10 samlinger gjennom 10 år.	

Julaften-gudstjenesten

Alder: 2 - 5 (1 Samvær, tilsammen 1 timer)

Mål	På julaften vil vi feire en meningsfull og høytidlig gudstjeneste for småbarnsfamilier med barn i alder 2-5 år. Målgruppen vil delta aktivt gjennom sang, musikk og dramatisering av juleevangeliet. Vi vil formidle innholdet av juleevangeliet spesielt tilpasset målgruppen.	
Tema/innhold	Livstolkning og livsmestring	Budskapet om fred skal gi barna trygghet og tilhørighet til kirkens fellesskap og tradisjon. Ordene og musikken skal berøre deltakerne slik at de får håp om fred.
	Kirkens tro og tradisjon	Gudstjenestens liturgi inneholder de sentrale elementene i den kristne tro (Fadervår, velsignelse, salmene). Juleevangelium dramatiseres ved innvolving av målgruppen. Vi legger vekt på å synge sentrale julesanger. Gudstjenesten skal formidle det hellige og samtidig være lett å delta i for å kunne bekrefte sin tradisjon.
	Kristen tro i praksis	Deltakerne utøver sin tro i praksis ved å synge, be og dramatisere juleevangeliet sammen. Målgruppen lærer gjennom å handle. Dette vises også i offringen hvor dagens offer går til Kirkens Nødhjelp, noe som understreker juleevangeliets budskap om solidaritet med fattige og nødlidende mennesker.
Arbeidsmåter	Gudstjenesten er tilpasset aldersgruppen 2-5 år. Varighet på gudstjenesten er 30 minutter. B/u-medvirking: Familiekoeret og Småsangerne er med i planleggingen og gjennomføringen av gudstjenesten. Noen barn er med som medliturger. Alle barn i målgruppen 2-5 år blir aktivt involvert i dramatisering av juleevangeliet. Hjem og familie: Deltakerne kan ta sangarket med hjem for å synge sangene der. Noen ganger får man en liten gave med hjem (Fyrstikkeske fra KN) Bibelbruk: Luk 2,1-20 Juleevangeliet	
Ansvarlig	Prest har det ledende ansvaret og forberede gudstjenesten sammen med kantor	

Vedlegg 1:

[Julegudstjenesten for sma?barnsfamilier.docx](#)**Fireårs-bok med samlinger**

Alder: 4 - 4 (2 Samvær, tilsammen 3 timer)

Mål	Ved samlingen i forkant og gudstjenesten vil vi gi barna og deres foreldre tilhørighet til sin kirke og styrke deres tro.	
Tema/innhold	Livstolkning og livsmestring	Vi vil fremme barnas opplevelse av egenverd ved å se hvert enkelt barn i øyne, gi dem hånden og si deres navn. Ved bl.a. å se hvert enkelt barn vil vi formidle Guds kjærlighet til dem.
	Kirkens tro og tradisjon	Vi formidler en av de sentrale bibelfortellingene. Liturgien og sangene er tilpasset 4 åringer.
	Kristen tro i praksis	Diakoni (å se hver enkelt ved samlingen og på gudstjenesten), feiring av gudstjeneste med sang, bønn, bibellesning dramatisering og musikk
Arbeidsmåter	B/u-medvirkning: Kaos og sang deltar på denne gudstjenesten. 4 åringerne på samlingen i forkant øver inn dramatiseringen eller sanger for gudstjenesten.	
	Hjem og familie: Barna får invitasjons-cd tilsendt i forkant som man kan høre på og lære sangene av. På gudstjenesten får man en 4-årsbok med hjem.	
	Bibelbruk: 2 Mos 2,1-10 Miriam redder Moses, Luk 15,1-7 Sauen som ble funnet, Luk 7,11-17 Enkens sønn i Nain, Mark 10,13-16 Jesus tar imot barna	
Ansvarlig	Kateket og prest.	
Kommentar:	Ansvar: Kateket står for utsendelse av invitasjoner. Kantor, kateket og prest forbereder gudstjeneste sammen, presten har det overordnede ansvar	

Lys Våken

Alder: 10 - 12 (1 Samvær, tilsammen 10 timer)

Mål	La 11-åringene få oppleve: En kirke som har rom for alle – hele døgnet, hele livet! La foreldrene få oppleve: En kirke som deler tradisjoner og verdier – hele døgnet, hele livet! La menigheten få oppleve: Fellesskap som gir glede og energi La omverdenen få oppleve: En nyskapende kirke som som gir omsorg og har plas til alle	
Tema/innhold	Livstolkning og livsmestring	Deltagerne på Lys Våken jobber frem mot søndagens gudstjeneste som har håp som tema. Gjennom ulike grupper, samtaler og aktiviteter jobbes det med å sette ord på tanker og følelser knyttet til håp.
	Kirkens tro og tradisjon	Lys våken arrangeres i tilknytning til 1. søndag i advent. Deltagerne får innsikt i bibelens fortelling om Jesu fødsel, og sentrale salmer knyttet til advent/jul
	Kristen tro i praksis	Kristent fellesskap, bønn, sang, arbeid med liturgi.
Arbeidsmåter	Lek, sang, felles måltider, dans, drama, filmgruppe, miniprest-gruppe, dekor av kirkerommet, være med å planlegge og gjennomføre gudstjeneste.	
Ansvarlig	Trosopplæringsmedarbeider	

Kommentar:

Tiltaket er en del av satsingen på å etablere et godt tilbud til barn i alderen 10-12 år.

Tweens-klubb (Nytt tiltak 2011)

Alder: 10 - 12 (8 Samvær, tilsammen 32 timer)

Mål	Vi vil etablere et godt alderstilpasset tilbud, hvor 10-12-åringene får oppleve: En kirke som har rom for alle, en kirke som deler tradisjoner og verdier og et fellesskap som gir glede og energi!	
Tema/innhold	Livstolkning og livsmestring	Vi ønsker at 10-12 åringene gjennom et alderstilpasset tilbud skal oppleve at det er rom for akkurat dem. Gjennom aktiviteter og forkynnelse vil vi styrke deres egenverd, skape et godt fellesskap med rom for alle, og bidra til livsutfoldelse og frimodighet.
	Kirkens tro og tradisjon	Vi vil formidle evangeliets sentrale budskap om nestekjærlighet. Vi skal lære kristne bønner, sanger og gudstjenestetradisjoner. Flere Tweens-treff er knyttet til de kristne høytidene.
	Kristen tro i praksis	Deltagerne er med å forberede, gjennomføre og evaluere flere Gudstjenester. De deltar i sang, bønn og nattverd. Hver samling avsluttes med andakt og velsignelsen.
Arbeidsmåter	Vi ønsker å utfordre ungdom som har fullført menighetens lederkurs til å ta på seg lederansvar for denne aldersgruppen. Bibelbruk: se Lys Våken og Karneval, i tillegg brukes det bibeltekster ved avslutning av hver samling. Da knyttet til dagens tema.	
Ansvarlig	Trosopplæringmedarbeider og frivillige medarbeidere	
Kommentar:	Kateket og kapellan medvirker ved større arrangementer som Karneval og Lys Våken	

Tonsen Ten Sing

Alder: 13 - 19 (35 Samvær, tilsammen 70 timer)

Mål	Vi skal få utrolige ting til å skje, ved å være et åpent kristent ungdomstilbud, som jobber for å utvikle kristne, kreative og modige mennesker.	
Tema/innhold	Livstolkning og livsmestring	Vi vil gi deltakerne utfordringer og oppfølging som gir de mestringsfølelse. Vi vil gi dem muligheten til å stå i "rampelyset". Dette skal skje i trygge, sosiale rammer der man kan utfolde seg selv, og bli mer modne og selvstendige mennesker.
	Kirkens tro og tradisjon	Vi vil formidle evangeliets sentrale budskap om nestekjærlighet. Man skal lære kristne bønner, sanger og gudstjenestetradisjoner, samt få et innsyn i innholdet av høytidene. Få et lavterskelinnsyn i kristen kultur, der respekt for hverandre og troen er viktig.
	Kristen tro i praksis	Miljøet i Ten Sing skal speile hvordan Jesus møtte mennesker. Nestekjærlighet, medvandrerprinsippet, respekt og aksept er sentrale momenter av den kristne tro i Ten Sing. Andakter formidler Guds ord direkte med fokus på små og store temaer.

Arbeidsmåter	<p>Øvelse fra 19-21 torsdager og øvingshelg, Ung Messe, gudstjenestedeltakelse, turer, leirer og andre sosiale sammenkomster. I Ten Sing er det viktig at ungdommene selv tar ansvar, og de voksne skal bidra med sitt trygge nærvær og god kompetanse.</p> <p>Vi ønsker å formidle Bibelens innhold gjennom det hele mennesket. Bibelen brukes i andakter. Drama og dans kan ta utgangspunkt i Bibelen. Sangtekster er også ofte forankret i Bibelen, enten som avskrift eller formidling av dens budskap.</p>
Ansvarlig	Ten Sing ledes av et eget styre som velges på enhetens årsmøte.
Kommentar:	Øvrig ansvar er delt mellom Ten Sing-lederne (med særlig ansvar for hovedleder, dirigent og bandleder), kirkens ansatte som arbeider med ungdom (Kateket, Kappelan og trosopplæringsmedarb.) og ungdommene selv (i samsvar med ideologien bak Ten Sing – ”ung ansvar – voksent nærvær”). Hovedleder har hovedansvar for koordinering.

Ung Messe

Alder: 13 - 18 (4 Samvær, tilsammen 6 timer)

Mål	Vi vil gi ungdommene muligheten til å uttrykke sin tro og tvil i en gudstjeneste på deres premisser. Gudstjenesten skal gjenspeile deres liv og styrke deres kristne tro.	
Tema/innhold	Livstolkning og livsmestring	Vi tar utgangspunkt i ungdommenes spørsmål og tanker til temaet /bibelteksten. Vi vil sammen tolke vårt liv i lys av teksten på en relevant måte. Gudstjeneste skal styrke ungdommenes identitet.
	Kirkens tro og tradisjon	Messene er i advent og rundt pinsen. Sentrale tekster om håp (advent og jul) og Den Hellige Ånd som trøster, stryker vår tro og bringer fred (pinse) blir brukt.
	Kristen tro i praksis	Sang, bønn, forkynnelsen og nattverd er sentrale elementer i denne messen. Disse blir supplert av andre uttrykk som ungdommene velger som drama og dans. Sangene blir valgt i samarbeid med ungdommene. Gudstjenesten rundt pinsen har elementer fra Taizé i seg som sangene og stillheten.
Arbeidsmåter	<p>De to gudstjenestene varer ca 70 min.. De forberedes over flere uker i samarbeid med ungdommene fra Ten Sing og/eller lederkurs og/eller konfirmanter.</p> <p>På ung messe rundt pinse får lederkursdeltagerne utdelt sitt diplom og blir bedt for under forbønnen.</p> <p>Bibelbruk: 1 Kor 13 Kjærlighetens høysang, Joh 14,6 Jesus er veien, sannheten og livet, Joh 14,16-18 Talsmannen, Apg 2,1-13 Pinsedag</p>	
Ansvarlig	Prest og frivillige unge medarbeidere	
Kommentar:	hjem og familie: Foreldrene blir oppfordret om å delta på denne gudstjenesten.	

Konfirmanter: Actionkonfirmant eller Ten Sing konfirmant

Alder: 14 - 15 (25 Samvær, tilsammen 93 timer)

Mål	<p>Konfirmasjonstiden skal vekke og styrke troens liv ved å gi en helhetlig oversiktig over og et møte med den kristne troens innholds-, praksis- og fellesskapsdimensjoner i dialog med konfirmantens livsspørsmål.</p> <p>Konfirmasjonstiden i Tonsen skal gi rom for utvikling av egen tro og tilhørighet til egen kirke. Konfirmantene skal bli sett, og verdsatt, som den de er.</p>
------------	---

Tema/innhold	Livstolkning og livsmestring	Arbeide med tros- og livshistorie. Gi konfirmanter mulighet til å reflektere over eget liv i forhold til dette, og hvilken rolle de kan ha i et større fellesskap.
	Kirkens tro og tradisjon	Trosbekjennelsen, Sakramentene, Bibelen, Fader Vår, Budene, Bli kjent med kirkens høytider.
	Kristen tro i praksis	Gudstjenestefeiring, Diakoni, Bibellesning, Fasteaksjon, Bønn, Sang og musikk.
Arbeidsmåter	<p>Actionkonfirmanter: 93 timer</p> <ul style="list-style-type: none"> • 14 Temasamlinger, • 1.lørdagssamling, • Fasteaksjon • Leir tir-søn, • 8 gudstjenester <p>Ten Sing konfirmanter: 93 timer</p> <ul style="list-style-type: none"> • 15. Temasamlinger • Fasteaksjonen • Leir tir-søn • 8 gudstjenester 	
Ansvarlig	Kateket hovedansvar. Kapellan medansvar.	
Kommentar:	<p>Omfang: Antall samvær og timer er midt mellom det som er faktisk tidsbruk i de to ulike konfirmanntoppene.</p> <p>Konfirmanter medvirker ved mulighet til å være med å forme deler av innholdet gjennom konfirmasjonstiden. For eksempel ved ansvar for Ung Messe.</p> <p>Foreldre informeres om konfirmasjonstidens innhold og omfang ved innskrivning og på foreldremøte, de utfordres til å bidra på menighetens loppemarked, og har anledning til å være med å evaluere konfirmasjonstiden på avsluttende foreldremøte</p>	

Lederkurs for ungdom

Alder: 15 - 18 (4 Samvær, tilsammen 12 timer)

Mål	Vi ønsker å bidra til personlig vekst for unge lederspirer på deres egne premisser. Vi vil gi dem grunnleggende lederfaglig kompetanse samtidig som vi vil stimulere til personlig og kristen vekst i et trygt miljø.	
Tema/innhold	Livstolkning og livsmestring	Helheten i opplegget skal bidra til å utvikle deltagerens livstolkning og livsmestring. Sentrale elementer er at de får prøve seg i praksis som ledere for barn, som så blir fulgt opp av individuelle veiledningssamtaler. Gjennom påsketuren med til Taizé i Frankrike får deltagerne utvidet horisonten i forhold til at de møter mennesker fra hele verden, de får også et innblikk i forskjeller og likheter mellom de ulike tradisjoner og konfesjoner innenfor den verdensvid kirke.
	Kirkens tro og tradisjon	Deltagerne får gjennom sin praksis på ulike barnearrangementer et godt innblikk i kirkens tro og tradisjon. De skal være med å planlegge, gjennomføre og evaluere arrangementer for barn som er knyttet opp mot kirkens høytider. Dette forutsetter at de blir satt godt inn i tematikken. Gjennom påsketuren til Taizé får de oppleve ulike kirkelige tradisjoner, og får et dypdykk inn i påskens tematikk.

	Kristen tro i praksis	Hver samling med lederkurset avsluttes med en kort andakt og bønn. Helt sentral er turen til Taizé i Frankrike, hvor ungdommene lever en uke "i tro". De utfordres i forhold til sitt eget liv, deltar i bibelgrupper, og er med på tre bønnesamlinger hver dag.
Arbeidsmåter	Kurskvelder, praksis i barnearbeid, veiledningssamtaler, påsketur til Taizé, deltagelse i gudstjenester.	
Ansvarlig	40% menighetsarbeider/menighetspedagog + frivillig medarbeider	
Kommentar:	Omfang: ikke lagt inn da vi ikke regner dette som et direkte breddetiltak, men som en investering for å kunne gjennomføra andre breddetiltak i menighetens barne- og ungdomsarbeid.	
Vedlegg 1:	Lederkurs 09-10.pdf	

LiV-kurs

Alder: 16 - 19 (Samvær, tilsammen timer)

Mål	LiV-kurset ønsker å bidra til å fremme gode leder-egenskaper og kristen tro. Kurset skal også formidle kunnskaper og utvikle sunne holdninger som unge ledere har bruk for i hverdagen. Vi ønsker å skape en god læringssituasjon med god balanse mellom teori og praksis. Deltakerne lærer gjennom praksisoppgaver, undervisning og veiledning.	
Tema/innhold	Livstolkning og livsmestring	Helheten i opplegget skal bidra til å utvikle deltagerens livstolkning og livsmestring. Sentrale elementer er at de får prøve seg i praksis som ledere for barn og ungdom, som så blir fulgt opp av individuelle veiledningssamtaler. De får også gjennom kurshelgene prøvet sine egne grenser og meninger. Ikke minst gjennom LUDVIK-helgen (Leder Utvikling Drevet I Villmarken som Intensivt Kurs.)
	Kirkens tro og tradisjon	Deltagerne får gjennom sin praksis på ulike arrangementer i kirken et godt innblikk i kirkens tro og tradisjon. De skal være med å planlegge, gjennomføre og evaluere arrangementer som er knyttet opp mot kirkens høytider. Dette forutsetter at de blir satt godt inn i tematikken.
	Kristen tro i praksis	På LiV-samlingene er andakter, sang og bønn en naturlig del av opplegget. Deltagerne deltar også aktivt i menighetens forkynnelsesarbeid, og er del av i sang, bønn og andakter gjennom sin praksis lokalt i menigheten.
Arbeidsmåter	5 helgesamlinger 1 ukes tur til utlandet (p.t. en tur til Tsjekkia, besøker European YMCA og lokale grupper) Praksis i Tonsen menighet Veildning i Tonsen menighet	
Ansvarlig	40% menighetsarbeider/menighetspedagog	
Kommentar:	LiV-kurset fungerer som en oppfølger til det mer grunnleggende "lederkurs for ungdom" som arrangeres i regi av Tonsen menighet. Omfang: ikke lagt inn da vi ikke regner dette som et direkte breddetiltak, men som en investering for å kunne gjennomføra andre breddetiltak i menighetens barne- og ungdomsarbeid.	

 Speidergruppa 7. Oslo
Alder: 8 - 18

Mål

Tonsen menighet ønsker å legge til rette for et godt samarbeide med 7. Oslo som holder til i kirkens lokaler.

Konkret vil dette si:

- Samarbeide om 2 gudstjenester i året.
- Menigheten representert på 7.oslos kjedefest
- Legge til rette for god sambruk av lokale

[Utskriftsvennlig versjon \(pdf\)](#)